

Bryssel den 20.9.2013
COM(2013) 659 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

En ny EU-skogsstrategi: för skogarna och den skogsbaserade sektorn

{SWD(2013) 342 final}

{SWD(2013) 343 final}

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN

En ny EU-skogsstrategi: för skogarna och den skogsbaserade sektorn

1 EU BEHÖVER SIN SKOG

Skog och annan trädbevuxen mark upptar över 40 % av EU:s landareal, med en stor variation av skogstyper i de olika regionerna. Beskogning och vegetationens naturliga succession har lett till att EU:s skogsareal har ökat med cirka 0,4 % under de senaste årtiondena. Generellt sett fortsätter skogsarealen dock att minska. För närvarande avverkas endast 60–70 % av den årliga tillväxten, vilket innebär att virkesförrådet ökar. Enligt medlemsstaternas prognoser för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) förväntas avverkningsen emellertid öka med cirka 30 % till 2020 jämfört med 2010.¹ Cirka 60 % av skogarna ägs av flera miljoner privata ägare², och antalet privata ägare kommer att öka eftersom återlämnande av skog till privat ägo fortsätter i några av medlemsstaterna. Återstoden av skogarna tillhör staten och andra offentliga ägare.

Skogen är mångsidig och fyller ekonomiska, sociala och miljömässiga syften. Den tjänar dessutom som livsmiljö för djur och växter, fyller en viktig funktion för att begränsa klimatförändringen och tillhandahåller andra miljötjänster. Nästan en fjärdedel av EU:s skogsareal skyddas genom Natura 2000-nätverket och stora delar av den övriga arealen är hem för arter som är skyddade enligt EU:s naturskyddslagstiftning. Skogen ger också viktiga samhällseliga fördelar, bland annat när det gäller hälsa, rekreation och turism.³

Skogen har en stor socioekonomisk betydelse, som dock ofta underskattas. Skogar bidrar dessutom till landsbygdens utveckling och ger cirka tre miljoner arbetstillfällen. Virke är fortfarande den största källan till ekonomiska intäkter från skogen. Strategin omfattar därför även EU:s skogsbaserade näringar, som i sin tur omfattas av EU:s industripolitik. Virke anses också vara en viktig råvarukälla för framväxande biobaserade industrier.

Skogsbiomassa är för närvarande den viktigaste källan till förnybar energi och utgör nu ungefär hälften av EU:s sammanlagda förbrukning av förnybar energi. Enligt de nationella handlingsplanerna för förnybar energi ska biomassa som används för uppvärmning, kylning och el stå för cirka 42 % av målet på 20 % förnybar energi 2020. Om detta mål uppnås skulle den mängd virke som används för energiändamål i EU motsvara dagens sammanlagda

¹ Baserat på EU:s uppskattade referensnivåer för skogsförvaltning som lämnats till UNFCCC CMP.6.

² Enligt skogsägarnas uppskattningar, 16 miljoner. Antalet privata skogsägare är högt, men deras andel av skogsmarken är jämförelsevis liten och ofta splittrad.

³ Se grönboken om skogsskydd och skoglig information i EU (KOM(2010) 66) för närmare uppgifter.

träavverkning. Skogen ger också många andra produkter, såsom kork, tjära, svamp, nötter, vilt och bär.

En hållbar skogsförvaltning är avgörande för att dessa fördelar ska kunna avvägas på lämpligt sätt.

Hållbar skogsförvaltning innebär användning av skogar och skogsmark på ett sätt och i en takt som upprätthåller deras biologiska mångfald, produktionsförmåga, förnygringsförmåga, vitalitet och deras potential att nu och i framtiden fylla relevanta ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner på lokal, nationell och global nivå och som inte ger skador på andra ekosystem.⁴

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) innehåller inga särskilda bestämmelser om en skogspolitik för EU, men EU har genom sin politik sedan lång tid tillbaka bidragit till att genomföra en hållbar skogsförvaltning och till medlemsstaternas beslut om skogar. Europa 2020-strategin för tillväxt och sysselsättning, färdplanen för resurseffektivitet, landsbygdsutvecklingspolitiken, industripolitiken, EU:s klimat- och energipaket med 2020-målen, strategin för växtskydd och växtförökningsmaterial och strategierna för biologisk mångfald och bioekonomi är viktiga milstolpar i utvecklingen på skogsområdet.⁵

Genom EU:s skogsbruksstrategi från 1998⁶, som baserades på subsidiaritet och gemensamt ansvar, inrättades en ram för skogsrelaterade åtgärder till stöd för en hållbar skogsförvaltning. Strategin från 1998 bygger på samarbete och positiva kopplingar mellan EU:s och medlemsstaternas politik och initiativ. Handlingsplanen för skog⁷ 2007–2011 var ett viktigt instrument för att genomföra strategin och inriktades på fyra mål, nämligen konkurrenskraft, miljö, livskvalitet samt samordning och kommunikation. Medfinansiering av skogsbruksåtgärder enligt förordningen om landsbygdsutveckling har varit den huvudsakliga kanalen för finansiering på EU-nivå och kommer så även att vara i framtiden.

En efterhandsutvärdering av handlingsplanen för skog har visat att det behövs en ny skogsstrategi för att utforma och genomföra en gemensam vision för en mångsidig och hållbar skogsförvaltning i EU. I utvärderingen fastställs prioriterade åtgärder och mål och EU:s och medlemsstaternas finansieringsstrategier och planer sammankopplas, konsekvensen i planeringen av sektorsöverskridande verksamheter, finansiering och genomförande förbättras och tydliga mekanismer för övervakning, utvärdering och bedömning fastställs. Dessutom granskas intressenternas deltagande. Syftet med detta meddelande är att stödja dessa rekommendationer med hjälp av strategiska riktlinjer.

⁴ Ministerkonferensen om skydd av skogarna i Europa, Helsingfors, 1993.

⁵ KOM(2011) 244 och COM(2012) 60.

⁶ Rådets resolution av den 15 december 1998 om en skogsbruksstrategi för Europeiska unionen

⁷ KOM(2006) 302.

2 VARFÖR BEHÖVS EN NY RAM?

Under de senaste 15 åren har stora samhälleliga och politiska förändringar påverkat synen på skogar och skogsbruk i EU:s samhällen. Det allmänna läget kännetecknas av ökande krav på och hot mot skogarna. Samtidigt skapar de alltfler skogsrelaterade åtgärderna en komplex och splittrad situation inom den skogspolitiska sfären. De allt starkare kopplingarna mellan de internationella marknaderna för livsmedel, foder, virke och bränsle orsakar också oväntade störningar på marknaden.

En ny ram krävs av följande skäl:

- Garantera att EU-skogarnas multifunktionella potential förvaltas på ett hållbart och välavvägt sätt så att skogarnas viktiga ekosystemtjänster fungerar på ett korrekt sätt.
- Tillgodose den ökade efterfrågan på råvaror för befintliga och nya produkter (t.ex. miljövänliga kemikalier eller textilfibrer) och förnybar energi. Den ökade efterfrågan ger möjlighet att diversifiera marknaderna, men utgör en stor utmaning för hållbar förvaltning och en lämplig avvägning av efterfrågan. Efterfrågan från nya användningsområden inom bioekonomi och bioenergi bör samordnas med traditionella efterfrågeområden och respektera gränserna för hållbarhet.
- Bemöta de problem och utnyttja de möjligheter som skogsindustrierna står inför när det gäller resurs- och energieffektivitet, råvaror, logistik, strukturell anpassning, innovation, utbildning, praktisk utbildning och kompetenser, internationell konkurrens, klimatpolitiken efter 2020 och information och kommunikation i syfte att stimulera tillväxt.
- Skydda skogen och den biologiska mångfalden mot de allvarliga konsekvenserna av stormar och bränder, allt knappare vattenresurser och skadegörare. Ta hänsyn till att dessa hot sträcker sig över de nationella gränserna och förvärras av klimatförändringen.
- Öka medvetandet om att EU inte bara är beroende av sin egen produktion, och att EU:s förbrukning påverkar skogar i hela världen.
- Utveckla ett lämpligt informationssystem för att följa upp samtliga punkter ovan.

EU behöver en politisk ram för att samordna och skapa enhetlighet i sin skogspolitik och det måste även finnas utrymme för synergier med andra sektorer som påverkar skogsförvaltningen. Den nya skogsstrategin bör fungera som en central referenspunkt i utvecklingen av skogspolitiken. Målet är att ge EU:s skogar och skogssektor en ställning där de kan bidra till EU:s mål.

3 VÄGEN FRAMÅT: EN NY EU-STRATEGI FÖR SKOGEN OCH SKOGSSEKTORN

I detta förslag förespråkas en enhetlig helhetssyn på skogsförvaltning som täcker skogens många fördelar. Interna och externa skogspolitiska frågor integreras och hela skogens värdekedja beaktas.

I förslaget anges centrala principer för att stärka en hållbar skogsförvaltning, öka konkurrenskraften och skapa fler arbetstillfällen, särskilt i landsbygdsområden, samtidigt som man ser till att skogen skyddas så att den kan leverera ekosystemtjänster. Här anges också hur EU vill genomföra sin skogsrelaterade politik.

För att strategin ska vara meningsfull för de politiska åtgärder som kräver data om hållbar skogsförvaltning för att uppfylla målen behövs objektiva, långtgående och bevisbara kriterier för hållbar skogsförvaltning som kan tillämpas på alla användningsområden för biomassa från skog. Strategin och dess genomförande bör därför bygga på befintlig lagstiftning och internationella initiativ, bland annat det arbete som utförs inom ramen för Forest Europe,⁸ där den särskilda situationen för små skogsägare övervägs och marknadsbaserade verktyg för den privata sektorn behandlas, exempelvis certifiering.

Samordning mellan medlemsstaterna är en viktig förutsättning för att uppnå de gemensamma målen och förbättra konsekvensen och synergier. Medlemsstaterna uppmanas att överväga principerna och målen för denna strategi när de utformar och genomför sina handlingsplaner och nationella skogsprogram. Möjligheter till nätverksarbete och system för utbyte av information och bästa praxis bör utvecklas.

3.1 Vägledande principer

- Hållbar skogsförvaltning och skogarnas multifunktionella roll, tillhandahållande av ett stort antal varor och tjänster på ett välavvägt sätt och säkerställande av skogsskydd.- Resurseffektivitet, optimering av skogens och skogssektorns bidrag till landsbygdsutveckling, tillväxt och skapande av arbetstillfällen.- Ett globalt ansvar för skogarna, främjande av hållbar produktion och konsumtion av skogsprodukter.

EU har en lång tradition av hållbar skogsförvaltning, vilket speglas i principerna för Forest Europe. Medlemsstaterna tillämpar dessa principer i sin politik och de stöds av EU, särskilt genom politiken för landsbygdsutveckling. Forest Europe är ett dynamiskt koncept med internationella, regionala och lokala nivåer som ska genomföras av skogsförvaltare ute på fältet.

⁸ En alleuropeisk politisk process för hållbar förvaltning av kontinentens skogar.

Medlemsstaterna har ingått bindande åtaganden inom ramen för Forest Europe om att förvalta sina skogar på ett hållbart sätt enligt sin nationella skogspolitik och lagstiftning. När medlemsstaterna genomför denna strategi bör de därför arbeta utifrån referensinformationen för hållbar skogsförvaltning, förbättra informationsutbytet och sprida god praxis.

Inom skogssektorn innebär resurseffektivitet att skogens resurser används på ett sätt som minimerar miljö- och klimatinverkan och att skogsprodukter som har ett större mervärde, skapar fler arbetstillfällen och bidrar till en bättre kolbalans prioriteras. Användning i flera steg av virke⁹ uppfyller dessa kriterier. I vissa fall kan det vara nödvändigt att använda olika tillvägagångssätt, till exempel vid föränderlig efterfrågan eller miljöskydd.

3.2 Skogsmålen 2020

Säkerställa och visa att alla skogar i EU förvaltas enligt principerna om hållbar skogsförvaltning, och att EU:s bidrag till främjandet av en hållbar skogsförvaltning och en minskning av avskogning på global nivå stärks för att på så vis

- bidra till att balansera olika funktioner hos skogen, tillgodose efterfrågan och tillhandahålla viktiga ekosystemtjänster,
- skapa en grund för skogsbruk och skogens hela värdekedja, så att skogen blir ett konkurrenskraftigt och livskraftigt bidrag till den biobaserade ekonomin.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling har integrerats i de mål som har tagits fram tillsammans med medlemsstaternas myndigheter och intressenter, och målen utgör således ett heltäckande synsätt på skogsförvaltning och skogspolitik.

3.3 Åtta sammanlänkade prioriterade områden: värde för alla

Hållbar skogsförvaltning bidrar till viktiga samhällsmål

3.3.1 Stödja våra landsbygdsområden och städer

Skogen blir allt viktigare för samhället. Stora delar av landsbygden är täckt av skog, och skogen är därför också viktig för landsbygdsbefolkningen eftersom den ger ekonomiskt välstånd och arbetstillfällen.

⁹ Enligt kaskadprincipen används virke enligt följande prioritetsordning: träbaserade produkter, förlängning av deras livslängd, återanvändning, återvinning, bioenergi och avyttring.

Långsiktig tillgång till välutbildad arbetskraft som arbetar under säkra förhållanden är en av hörnstenarna i en mer konkurrenskraftig skogsbrukssektor. Velförvaltade skogar med kvalificerade skogsförvaltare, arbetstagare och företagare banar väg för en hållbar och konkurrenskraftig skogssektor som fyller en viktig funktion i landsbygdens utveckling och i hela ekonomin, samtidigt som de ger sociala fördelar.

Kommissionen anser att landsbygdsutvecklingsfonderna bör användas för att stödja genomförandet av en hållbar skogsförvaltning. Medlemsstaterna bör därför utnyttja de möjligheter som ges i den nya förordningen om landsbygdsutveckling och prioritera investeringar som moderniserar skogsbrukstekniker, optimerar sektorns bidrag till bioekonomin, förbättrar skogsekosystemens motståndskraft, miljövärde och klimatbegränsningspotential, uppnår naturskyddsmålen och målen för biologisk mångfald, klimatanpassning, bevarande av genetiska resurser, skogsskydd och skogsinformation samt skapar nya system för skogsmark och skogsjordbruk.

Strategiska riktlinjer:

- Medlemsstaterna bör utnyttja landsbygdsutvecklingsfonderna för att öka konkurrenskraften, främja mångfald i den ekonomiska verksamheten och livskvalitet samt leverera miljömässiga kollektiva nyttigheter¹⁰ i syfte att främja de sociala funktionerna hos en hållbar skogsförvaltning.
- Kommissionen och medlemsstaterna bör bedöma och förbättra effekten av skogsbruksåtgärder inom landsbygdsutvecklingspolitiken.
- Som en del av förenklingmålet i paketet för modernisering av bestämmelserna om statligt stöd, föreslår kommissionen att man bör överväga att inbegripa stora företag i gruppundantagssystemet, och ser nu över villkoren för gruppundantag inom skogsbrukssektorn.¹¹
- Med hjälp av landsbygdsutvecklingsmedlen uppmanas medlemsstaterna att stödja rådgivningssystem på skogsområdet för informationssyften, utbildning och kommunikation mellan lokala skogsägare och myndigheter.
- Kommissionen och medlemsstaterna bör förbättra sin värdering av skogens fördelar för samhället och bör genom en hållbar skogsförvaltning arbeta för att finna rätt balans i tillhandahållandet av de olika varor och tjänster som skogen ger.

1.1.1 Främja konkurrenskraft och hållbarhet för EU:s skogsindustrier, bioenergi och den bredare gröna ekonomin

Virke är en naturlig, förnybar, återanvändningsbara och återvinningsbar råvara. Om virke tas ut från hållbart förvaltade skogar och behandlas och används för att minimera negativa klimat- och miljöeffekter samtidigt som den ger försörjning, kan virket bli en hållbar resurs.

¹⁰ Slutsatser från Europeiska rådets möte den 7–8 februari 2013 om den fleråriga budgetramen.

¹¹ Eftersom skogsbrukssektorn inte omfattas av bilaga I och artikel 42 i EUF-fördraget är alla konkurrensregler fullständigt tillämpliga.

Sammanlagt 58 % av den avverkade biomassan i EU behandlas av EU:s skogsindustrier.¹² Skogsindustrin står för cirka 7 % av tillverkningens andel av BNP i EU och nästan 3,5 miljoner arbetstillfällen, och bidrar till att uppnå målen för EU:s industripolitik.¹³ Dess framtida konkurrenskraft kräver emellertid nya resurs- och energieffektiva och miljövänliga processer och produkter. Avancerade träbaserade material och kemikalier förväntas fylla en viktig funktion i EU:s bioekonomi. Kommissionens avdelningar har tagit fram ett arbetsdokument med en beskrivning av näringsgrenarna i EU:s skogsindustri och deras ekonomiska och tekniska utsikter. I arbetsdokumentet anges också de största problemen och de korrigerande åtgärder (2013-2020) som bör vidtas för att förbättra deras globala konkurrenskraft.

Återstoden på 42 % används till energi och står för cirka 5 % av EU:s sammanlagda energiförbrukning. Enligt de nationella handlingsplanerna för förnybar energi kommer biomassa fortfarande vara den största källan till förnybar energi 2020. Kommissionen överväger för närvarande huruvida ytterligare åtgärder, bland annat harmoniserade hållbarhetskriterier, bör föreslås för att hantera hållbarhetsfrågor i samband med användningen av biomassa i fast form och gasform för uppvärmning, kylning och el.

Skogsbiomassa och icke träbaserade skogsprodukter, som vinner allt större marknadsintresse, ger möjligheter att bevara eller skapa arbetstillfällen och diversifiera inkomsterna i en koldioxidsnål grön ekonomi.

Strategiska riktlinjer:

Kommissionen kommer tillsammans med medlemsstaterna och berörda intressenter att vidta följande åtgärder:

- Mer grundligt utforska och främja användningen av virke som en hållbar, förnybar och miljö- och klimativänlig råvara utan att skada skogarna och deras ekosystemtjänster, bedöma klimatfördelarna med att använda skogsbiomassa och avverkade träprodukter som material- och energiersättning samt hur incitament för användning av skogsbiomassa påverkar uppkomsten av snedvridningar på marknaden.
- Senast i slutet av 2014 utforma objektiva, långtgående och bevisbara EU-kriterier för hållbar skogsförvaltning som kan tillämpas i olika politiska sammanhang, oberoende av slutanvändningen av skogsbiomassa. Lämpliga åtgärder kommer att läggas fram av kommissionen.
- Bedöma potentialen för virkesförsörjning och bidra till ett ökat hållbart virkesutnyttjande, utforma vägledning om god praxis för detta ändamål och för användning av trä i flera steg ("kaskadprincipen") samt för resurs- och energieffektiva tillverkningsprocesser, särskilt för skogsindustrier, små och medelstora företag och mikroföretag.

¹² Träbearbetning, tillverkning av möbler, massa-, papp- och papperstillverkning, tryckning (Nace-koder 16, 31, 17, 18.1). Relevanta virkesavverkningsaspekter (Nace-kod 02.2) omfattas också.

¹³ Meddelandet *En starkare europeisk industri för tillväxt och ekonomisk återhämtning* (COM (2012) 582 final) och meddelandet *En integrerad industripolitik för en globaliserad tid – Med konkurrenskraft och hållbar utveckling i centrum* (KOM (2010) 614).

- Stimulera marknadstillväxt och internationalisering av skogsindustriprodukter från EU och förbättra branschens kunskap, bland annat om hållbart byggande och konsumentinformation om möbler.
- Underlätta tillträdet till tredjemarknader för skogsindustriprodukter och råvaror från EU via bilaterala handelsavtal och genom förbättrad information om importvillkor och råvaruexport.
- Stödja teknikplattformen för skogsindustrin och uppmuntra nya initiativ, bland annat offentlig-privata partnerskap, t.ex. inom den biobaserade sektorn, som främjar forskning om och innovation för flera resurs- och energieffektiva produkter och processer.
- Under 2014 inleda en samlad kostnadsanalys av EU-lagstiftning som berör skogsindustrins värdekedjor. Resultaten kan bidra till en bredare analys av effekterna, bland annat kostnader, fördelar och konsekvens i politik och lagstiftning.

3.3.3 Skogen och klimatförändringen

Skogar är sårbara för klimatförändringar. Det är därför viktigt att upprätthålla och stärka deras motståndskraft och anpassningsförmåga, bland annat genom brandförebyggande och andra anpassningslösningar (t.ex. lämpliga arter, växtsorter etc.).

Samtidigt kan skogsförvaltning bidra till att mildra klimatförändringen om skogarnas funktion som kolsänkor i kolkretsloppet upprätthålls eller stärks och genom att skapa bioråvaror som kan fungera som tillfälliga koldioxidlager eller som "koldioxidsubstitut" genom att ersätta koldioxidintensiva råvaror och bränslen. EU antog nyligen bokföringsregler och regler för övervakning och rapportering i samband med markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk¹⁴, enligt vilka medlemsstaterna till exempel ska lämna information om sina planer för att utöka sänkor och minska skogsrelaterade utsläpp. EU och dess medlemsstater har också gjort åtaganden om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk som ska vara fullgjorda senast 2020, den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet.

Skogen minskar också följderna av extrema väderhändelser genom att dämpa temperaturerna och minska vindhastigheter och vattenavrinning.

Strategiska riktlinjer:

Medlemsstaterna ska visa

- hur de har för avsikt att öka sina skogars klimatbegränsningspotential genom ökad avverkning och minskade utsläpp, inklusive genom användning av trä i flera steg ("kaskadprincipen"). De kan använda finansiering från det nya Life+-underprogrammet för klimatåtgärder och landsbygdsutveckling för att främja och stödja nya eller befintliga skogsförvaltningsmetoder som bidrar till att begränsa utsläppen eller öka den biologiska nettoproduktionen (dvs. minskad koldioxid). Medlemsstaterna ska ha gjort detta i mitten av 2014 inom ramen för sin information om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk.

¹⁴

Beslut nr 529/2013/EU.

- hur de stärker skogarnas anpassningsförmåga och motståndskraft genom att bygga vidare på de åtgärder som föreslås i EU:s klimatanpassningsstrategi¹⁵ och grönboken om skogsskydd och skoglig information, till exempel genom att komma till rätta med kunskapsluckor och integrera anpassningsåtgärderna i sin skogspolitik.

3.3.4 Skydda skogen och förbättra ekosystemtjänsterna

Skogen ger ekosystemtjänster som både landsbygdssamhällen och tätorter är beroende av, och rymmer en enormt stor biologisk mångfald. Skogen utsätts dock för påfrestningar, bland annat av fragmentering av livsmiljöer, spridning av invasiva främmande arter, klimatförändring, vattenbrist, bränder, stormar och skadegörare, och måste därför skyddas bättre. EU-reglerna omfattar omsättning av och handel med vissa växtarter, växtprodukter och objekt som kan hota växthälsan.

Skyddsinsatserna bör syfta till att upprätthålla, öka och återställa motståndskraften hos skogarnas ekosystem och deras mångfunktionella roll som en central hörnsten i EU:s gröna infrastruktur genom att tillhandahålla både miljötjänster och råvaror.

Ökad tonvikt bör också läggas vid förebyggande av negativa effekter på skogar i stället för skadebegränsning och återställande. För att skogarna ska kunna reagera på framtida hot och tendenser måste den genetiska mångfalden breddas och hotade genetiska resurser skyddas.

Både naturen och effekterna av vissa hot är gränsöverskridande, och därför krävs åtgärder på EU-nivå.

Skogsförvaltningsplaner eller motsvarande instrument som grundas på principerna om hållbar skogsförvaltning är viktiga instrument för ett välavvägt tillhandahållande av ett stort antal varor och tjänster. Skogsförvaltningsplanerna står i centrum för både EU:s strategi för biologisk mångfald 2020 och finansieringen av landsbygdsutveckling i EU. Strategin omfattar dessa aspekter och användningen av dessa verktyg främjas och stöds.

Strategiska riktlinjer:

Medlemsstaterna ska vidta följande åtgärder:

- Med kommissionens hjälp utforma en konceptram för värdering av ekosystemtjänster och främja deras integration i räkenskapssystemen på EU-nivå och nationell nivå senast 2020. Arbetet ska bygga på kartläggning och bedömning av ekosystemens och ekosystemtjänsternas tillstånd.
- Upprätthålla och förstärka skogtäckningen för att säkerställa markskydd, vattenkvalitet och mängdreglering genom att integrera praxis för hållbar skogsförvaltning i åtgärdsprogrammen i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt och i landsbygdsutvecklingsprogrammen.
- Uppnå en betydande och mätbar förbättring när det gäller bevarandestatus för arter och livsmiljöer i skogar genom att genomföra EU:s naturskyddslagstiftning fullt ut och se till att

¹⁵ COM(2013) 216.

de nationella skogsplanerna bidrar till en lämplig förvaltning av Natura 2000-nätverket senast 2020. Detta arbete ska bygga på den kommande vägledningen om Natura 2000 och skogar.

- Genomföra den strategiska planen för biologisk mångfald 2011–2020 och i samband med detta uppnå de så kallade Aichi-målen, som antogs inom ramen för konventionen om biologisk mångfald. Detta arbete ska bygga på den gemensamma ramen för prioritering av återställandeåtgärder.

- Förbättra bevarandet av skogens genetiska resurser (mångfald bland träarter) och mångfald inom arter och populationer. Kommissionen kan stödja medlemsstaterna i detta arbete, särskilt via programmet för landsbygdsutveckling.

Kommissionen ska vidta följande åtgärder:

- Övervaka medlemsstaternas framsteg med tillämpningen av skogsförvaltningsplaner eller andra motsvarande instrument samt integreringen av aspekter som rör biologisk mångfald i dessa planer, bland annat bevarandemålen i Natura 2000.

- Tillsammans med medlemsstaterna stärka mekanismerna för att skydda skogarna mot skadegörare genom ökat samarbete med grannländer, mer forskning samt genom den pågående översynen av växtskyddssystemet.

- Utvärdera effekterna av dessa åtgärder och överväga en eventuell förlängning av skyldigheten att tillämpa internationell standard för fytosanitära åtgärder nr 15 på träförpackningsmaterial inom EU.

- Lämna relevant information och relevanta uppgifter som den förfogar över till parterna till FN:s konvention om bekämpning av ökenspridning för att stödja genomförandet av parternas handlingsplaner för skydd av skogar och mark i de områden som är mest hotade av markförsämring och ökenspridning. Kommissionen kommer i synnerhet att göra detta via det europeiska skogsdatacentrumet.

Förbättra kunskapsbasen

3.3.5 Hur ser våra skogar ut och hur förändras de?

Det är nödvändigt att förbättra kunskaperna om skogen för att bättre förstå de komplexa miljömässiga och samhälleliga utmaningar som skogssektorn står inför. För att det ska vara möjligt att kartlägga och bedöma tillståndet för skogarnas ekosystem och deras tjänster krävs bättre skogsinformation på EU-nivå. Relevanta variabler och parametrar kommer att harmoniseras på EU-nivå baserat på samarbete mellan internationella, EU-omfattande och nationella datainsamlingssystem och en detaljerad analys av de problem som EU står inför på detta område. EU-program som Life+ kan bidra till att mobilisera de resurser som krävs.

Kommissionen och medlemsstaterna har utvecklat ett modulsystem för skogsinformation, och arbete med biomassa och biologisk mångfald pågår.

Strategiska riktlinjer:

Kommissionen och medlemsstaterna ska vidta följande åtgärder:

- Inrätta ett skogsinformationssystem för Europa genom att samla in harmoniserad EU-omfattande information om skogens och skogsresursernas multifunktionella roll, och genom att integrera ett antal olika informationssystem (t.ex. EFFIS¹⁶) och dataplattformar (t.ex. EFDAC¹⁷) i ett dynamiskt modulsystem som kombinerar data och modeller i olika tillämpningar.

- Anpassa EU:s skogsinformation så att den främst grundas på uppgifter som samlas in av medlemsstaterna och koppla detta till EU:s krav på datastruktur, som Inspire,¹⁸ Seis¹⁹ och Copernicus,²⁰ samt se till att skogsinformationen följer internationella och regionala processer.

- Vidareutveckla EU:s databas över skogars reproduktiva material, med hyperlänkar till nationella register och kartor.

- Förbättra skoglig information och övervakning, göra uppgifterna jämförbara och utbyta sådana uppgifter genom att bygga på framgångsrika erfarenheter som EFFIS, systemet för övervakning av skogarnas tillstånd, EU:s skogsvårdsstatistik och EFDAC.

Kommissionen ska i nära samarbete med intressenterna vidta följande åtgärder:

- Utveckla flera moduler, t.ex. om skogen och naturliga störningar som bränder och skadegörare, skogen och bioekonomin, skogen och klimatförändringen och skogen och dess ekosystemtjänster, som kan bidra till EU:s skogsbruksstatistik och de integrerade miljöräkenskaperna för skogar (IEEA).

3.3.6 Nytt och innovativt skogsbruk och mervärdesprodukter

EU bör inrätta ett enhetligt och långtgående skogsforskningsområde för att stimulera innovation inom skogssektorn. I detta sammanhang är det viktigt att ta hänsyn till skogens särskilda egenskaper, till exempel de långa tidsramarna.

EU stöder skogssektorn genom sitt ramprogram för forskning och utveckling. Större vikt läggs dock vid skogssektorn i sjunde ramprogrammet och Horisont 2020 i linje med EU:s bioekonomistrategi²¹. Målet är att öka sektorns hållbarhet och dess bidrag till landsbygdsekonomin genom hållbar skogsförvaltning, genom att öka sektorns förmåga att bemöta biotiska och abiotiska påfrestningar och genom att utveckla bättre skogsbrukssystem och produkter.

Strategiska riktlinjer:

¹⁶ EU:s informationssystem för skogsbränder.
¹⁷ Europeiska skogsdatacentrumet.
¹⁸ Infrastruktur för rumslig information i gemenskapen (Inspire).
¹⁹ Det gemensamma miljöinformationssystemet.
²⁰ Europeiska kommissionens jordövervakningsprogram.
²¹ COM(2012) 60.

- Kommissionen kommer att hjälpa medlemsstaterna och intressenterna att överföra teknisk och vetenskaplig kunskap till praxis på skogsområdet och till marknaden, särskilt genom Horisont 2020 och Europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket, som stöder utvecklingen av nya produkter med högre mervärde.
- Kommissionen och medlemsstaterna bör samarbeta om avancerade forsknings- och modellverktyg för att åtgärda data- och kunskapsluckor med målsättningen att förbättra förståelsen av de komplexa frågorna i samband med sociala, ekonomiska och miljömässiga förändringar i skogar (t.ex. fastställa miljötrösklar).
- Ständiga kommittén för jordbruksforskning kommer att användas för att förbättra samordningen av forsknings- och innovationsarbetet mellan EU, medlemsstaterna och intressenterna.
- Kommissionen kommer att se till att resultat och god praxis sprids via EU:s skogsförvaltningsstruktur och andra relevanta forum.

Främja samordning och kommunikation

3.3.7 Samarbete för en konsekvent förvaltning och en förbättrad förståelse för våra skogar

Skogen omfattas av flera övergripande politikområden, vars mål ibland skiljer sig åt. Samordning, samarbete och kommunikation är därför avgörande för att utforma en sammanhängande och konsekvent politik.

Flera alternativ för att förbättra samordningen och genomförandet diskuterades med medlemsstaterna, bland annat ett ramdirektiv om hållbar skogsförvaltning. Man lyckades dock inte nå samförstånd om att gå längre än frivilliga åtgärder. Kopplingarna med skogspolitiska åtgärder måste i alla händelser förbättras.

EU:s nuvarande skogsförvaltningsstruktur²² är avhängig av ständiga kommittén för skogsbruk²³ (SFC). Ständiga kommittén för skogsbruk bör förbli diskussionsforumet för alla skogsrelaterade frågor, vilket garanterar samordning och enhetlighet i skogspolitiken. Det krävs dock förbättringar för att se till att kommittén agerar i fråga om bidrag från annan politik. Kommittén arbetade med rådgivande gruppen för skog och kork, kommittén för bevarande av livsmiljöer och expertgruppen för förvaltning av Natura 2000-nätverket för att gemensamt ta fram vägledningen om Natura 2000 och skogar – detta kan användas som bästa praxis. SFC:s roll vad gäller att bidra till att upprätthålla skogarnas mångfunktionella roll kan också betonas mer.

Rådgivande kommittén för skog och kork²⁴ kommer att förbli det huvudsakliga flerpartsforumet för diskussioner om frågor som rör skog och hållbar skogsförvaltning, och

²² Beskrivs i arbetsdokumentet.

²³ Rådets beslut 89/367/EEG.

²⁴ Kommissionens beslut 2004/391/EG.

rådgivande kommittén för skogsbruksbaserade industrier²⁵ kommer att förbli det främsta diskussionsforumet för frågor som rör industriella värdekedjor.

Dessa tre forum bör utgöra hörnstenarna i utvecklingen och uppföljningen av den nya strategin.

Kommunikation är en särskild utmaning för sektorn, eftersom allmänheten generellt sett inte är medveten om hur betydelsefull en hållbar skogsförvaltning är, eller att skogssektorn bidrar till en miljövänlig ekonomi på flera olika sätt.

Strategiska riktlinjer:

- Kommissionen kommer att se till att arbetet i ständiga kommittén för skogsbruk bygger på annan EU-politik som är relevant för skogarna och skogssektorn, och se till att förvaltningen av EU:s skogar förblir mångfunktionell.
- Kommissionen och medlemsstaterna kommer att gå igenom olika alternativ för att förbättra samordningen av hållbar skogsförvaltning, harmoniserad skoglig information och samarbetet mellan och med medlemsstaterna.
- Kommissionen kommer att inrätta ett nätverk för en europeisk skogsbyrå (nationella skogsinventeringar – NFI) för att utforma harmoniserade kriterier för nationell skogsinventeringsdata. Kompletterande arbete planeras via åtgärder och samarbetsprojekt inom det europeiska samarbetet inom vetenskap och teknik (Cost).
- Medlemsstaterna bör å sin sida förbättra informationen om skog och virke till allmänheten, genom att bygga på EU:s kommunikationsstrategi om skog som tagits fram av SFC²⁶;
- Kommissionen kommer att göra en närmare kartläggning av allmänhetens uppfattning om skogen (via en Eurobarometerundersökning senast 2015).

3.3.8 Skogen ur ett globalt perspektiv

På EU-nivå ligger fokus på de pågående förhandlingarna om inrättandet av ett rättligt bindande avtal om skogar, med EU som en central aktör. Genom detta avtal vill EU göra skogsförvaltningen mer hållbar i hela regionen. Den nya strategin är ett lämpligt verktyg för att genomföra detta avtal.

På global nivå har EU en ledande roll i insatserna för att bekämpa avskogning och skogsförstörelse. EU främjar hållbar skogsförvaltning som ett sätt att skydda den biologiska mångfalden, bekämpa ökenspridning och bemöta klimatförändringarna, samtidigt som man ser till att skogarnas ekosystem levererar varor och tjänster. På så sätt bidrar EU till en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Detta är också målen för Redd+ (minskade utsläpp

²⁵ Kommissionens beslut 97/837/EG.

²⁶ <http://ec.europa.eu/agriculture/fore/publi/>

från avskogning och skogsförstörelse i utvecklingsländerna), Flegt²⁷ och EU:s timmerförordning²⁸. Kommissionen ska senast 2015 bedöma hur funktionell och effektiv EU:s timmerförordning är.

Syftet med denna strategi är att skapa enhetlighet mellan EU:s och medlemsstaternas politik, mål och åtaganden när det gäller skogsfrågor på internationell nivå. Strategin innehåller tydliga och konsekventa mål som stöd för EU och medlemsstaterna.

Strategiska riktlinjer:

Kommissionen och medlemsstaterna ska vidta följande åtgärder:

- Skapa enhetlighet mellan EU:s och medlemsstaternas politik och åtaganden i skogsfrågor på internationell nivå.
- Främja en hållbar skogsförvaltning i Europa och globalt och lyfta fram skogens roll i övergången till en grön ekonomi inom ramen för EU:s utvecklingssamarbete och yttre åtgärder.
- Säkra fortsatt stöd för de globala insatserna att bekämpa olaglig avverkning genom Flegt-handlingsplanen.
- Stödja utvecklingsländerna i deras insatser att förbättra sin skogspolitik och skogslagstiftning, stärka skogsförvaltningen, utvärdera och övervaka skogsekosystem och ta itu med de faktorer som leder till avskogning och skogsförstörelse genom Redd+.

Kommissionen ska vidta följande åtgärder:

- Bedöma miljöpåverkan av EU:s förbrukning av produkter och råvaror som sannolikt kan bidra till avskogning och skogsförstörelse utanför EU. I förekommande fall kommer kommissionen att överväga politiska alternativ för att begränsa sådan påverkan, bland annat genom att utarbeta en EU-handlingsplan om avskogning och skogsförstörelse. Kommissionen kommer att vidta dessa åtgärder inom ramen för sjunde miljöhandlingsprogrammet.

²⁷ Förordning (EG) nr 2173/2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen.

²⁸ Förordning (EU) nr 995/2010.

4 OMSÄTTA PRINCIPERNA I HANDLING: GEMENSAMMA INSATSER FÖR SKOGEN OCH SKOGSSEKTORN

Kommissionen och medlemsstaterna kommer inom ramen för sina respektive befogenheter att se till att strategin genomförs och följs upp, med särskild tonvikt på deltagande av intressenter.

För att sätta upp milstolpar för att uppfylla skogsmålen 2020 och arbeta med de strategiska prioriterade åtgärderna i skogspolitiken och annan skogsrelaterad politik kommer kommissionen att arbeta med ständiga kommittén för skogsbruk för att förstärka kopplingarna med relaterad EU-politik. Vid behov kommer den även att samarbeta med andra kommittéer och forum. Med tanke på att EU-finansiering är ytterst viktig för skogen och skogssektorn bör diskussionerna på EU-nivå bli effektivare.

Andra områden där medlemsstaterna bör gå längre, till exempel förebyggande av skogsbränder, bekämpning av skadegörare och sjukdomar, främjande av hållbart virke och regionalt/tvärregionalt samarbete, kommer att kartläggas.

Skogen och skogssektorn mottar för närvarande betydande EU-medel. Skogsbruksåtgärder som vidtas inom ramen för förordningen om landsbygdsutveckling utgör grunden för strategins resurser (90 % av EU:s sammanlagda skogsbruksfinansiering). Enligt de uppdaterade planerna har 5,4 miljarder euro från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling öronmärkts för skogsbruksåtgärder under perioden 2007–2013. Även om det kommer att bero på medlemsstaternas landsbygdsutvecklingsplaner kan en liknande utgiftsnivå som under den löpande perioden förväntas för perioden 2014–2020. Dessa utgifter bör bidra till strategins mål, särskilt insatser för att säkerställa att EU:s skogar förvaltas på ett bevisbart sätt enligt principerna för hållbar skogsförvaltning. Life+ stöder naturbevarandeåtgärder, klimatanpassning och informations- och skyddsbehov, strukturfonderna stöder sammanhållningsprojekt och Horisont 2020 stöder forsknings- och innovationsåtgärder, bland annat offentlig-privata partnerskap om biobaserade industrier. Genom utvecklings- och klimatpolitiken kan också tredjeländer få medel, särskilt genom EU:s utvecklingsfonder, Redd+ och Flegt. Åtgärder för att rationalisera de tillgängliga resurserna och förbättra samordningen mellan EU-finansiering och nationell finansiering kan också bidra till att förbättra genomförandet av strategin.

5 SLUTSATSER

En strategi för skogen och skogssektorn är nödvändig eftersom EU inte har någon gemensam skogspolitik eller vägledande ram för skogsrelaterade frågor. Alltfler av EU:s politiska åtgärder leder till att ökade krav ställs på våra skogar, och sektorspolitiken bör därför samordnas. Det behövs också en gemensam heltäckande strategisk vision om skogsfrågor, och för att se till att EU:s politik beaktas fullständigt i den nationella skogspolitik. Sådana åtgärder kommer att bidra till att förbättra skogens och den skogsbaserade sektorns förmåga att bemöta utvecklingen inom ett antal olika politikområden.

Syftet med denna strategi är följaktligen att placera skogen och skogssektorn i centrum för insatserna för en grön ekonomi och att lyfta fram de produkter som skogen kan leverera på ett hållbart sätt, samtidigt som man ser till att skogen skyddas. För att uppnå dessa mål krävs ett starkt engagemang och politiskt stöd från alla berörda parter.

En översyn kommer att genomföras senast 2018 för att bedöma framstegen med strategins genomförande.

Europaparlamentet och rådet uppmanas att stödja denna strategi och lämna sina synpunkter på dess genomförande.